

Colegiul Național
Emil Racoviță Iași

Exelență în educație

Noi, cei de la seara...

noiembrie 2009

Mulțumim sponsorilor noștri:

Buhan Geanina, Aștefănoaei Mihai, Tabără Ceciliu
(clasa a X-a A)

Parasca Ioan, Chelariu Mioara, Haciu Cosmina, Matei
Cristina (clasa A X-a B)

Grosu Mihaela, Gârtan Ionuț, Aivănoaie Elena, Ezariu
Răzvan, Aștefănoaei Monica, Scutaru Nicoleta (clasa a
XII-a A)

Iordache Gina, Rusu Doina, Andronic Andreea, Margină
Ramona, Mihai Vasile, Sofia Daniel, Maicarur Simona,
Nangiu Mihaela (clasa a XII-a D)
Saka Elena (clasa a XII-a F)

Mihoc Angela, Tudurache Vasile, Iftime Silvia, Albu
Dana (clasa a XIII-a B)
clasele a IX-a și a XIII-a frecvență redusă

Colectivul de redacție:

prof. Mirela Nicoleta Foca

prof. Cornelia Livia Sârghie

prof. Laurențiu Ursu

Ciortan Raluca, Mândru Liliana (clasa a IX-a B)

Gospodaru Vlad-George, Cașcaval Andrei (clasa a X-a A)

Aivănoaie Elena-Liliana, Scutaru Nicoleta (clasa a XII-a A)

Bulich Constantiu, Moreanu Constantin (clasa a XII-a B)

Cuprins

Recenzie de film – Modigliani.....	1
Nu știi ce m-aș face.....	4
Recenzie de carte – Divina Comedie.....	6
Recenzie de carte – Martin Eden.....	11
Arte plastice – Ispitele Sf. Antonie.....	17
Papa Ioan Paul al II-lea.....	26
Sărbătoarea Sfintei Parascheva.....	32
Moda vine, moda trece.....	36
La început de drum.....	41
Tradiție și modernitate în literatura engleză.....	51
Dialogul ca exercițiu de alteritate existențială.....	57
Bruxelles - Voyage à travers le temps.....	64
Mots-croisés.....	67

Recenzie de film

Modigliani

regia și scenariul – Mick Davis

Era o după-amiază friguroasă. Încercam din răspuțeri să-mi omor timpul, citind o carte, dar ceva nu era la locul lui. Era o neliniște care mă oprea din citit, nu aveam sporul cu care abordez o carte de obicei.

Deschid PC-ul și încerc să îmi aduc aminte recomandările criticilor de film. Îmi vine în minte, la un moment dat, un titlu de film care, și la vremea în care mi-a fost recomandat, mi-a stârnit interesul: ceva cu un nume de artist italian, un artist care a fost și pictor și sculptor...ceva cu M parcă...și caut. Îl găsesc la un moment dat - Amedeo Modigliani - și observ un parcurs de viață tumultuos și creații care

au rămas în istoria artelor, atât în sculptură, cât și în pictură.

Mari artiști au recunoscut geniul său creator, printre care se numără Pablo Picasso și Pierre-Auguste Renoir, preferații mei în materie de pictură. Iau hotărârea de a viziona filmul „Modigliani”.

Acțiunea se desfășoară în Parisul care, la sfârșitul secolului XIX, era considerat leagănul culturii europene, unde se regăseau toți marii artiști ai vremii. Aici ajunge Amedeo Modigliani, dorind să acumuleze cât mai multă experiență. Reușește să expună câteva lucrări, neavând însă succes. Își desăvârșește stilul propriu, axându-se, în special, pe pictarea nudurilor și a portretelor, astfel reușind să își câștige existența.

Frecventează bistrourile Parisului, cunoaște mari artiști ai vremii, ivindu-se chiar o rivalitate între el și Picasso, cei doi tachinându-se reciproc mai tot timpul. Tot în Paris,

Modigliani o cunoaște pe tânăra și frumoasa Jeanne Hébuterne. Cei doi au un copil, care, până la urmă, este crescut de către părinții lui Jeanne, Modigliani neavând puterea financiară de a-l întreține.

Deși consideră că un mare artist nu are nevoie să participe la un concurs organizat anual pentru a fi recunoscut, forțat de împrejurări și de dorința de a-și crește copilul și de a o întreține pe Jeanne, Modigliani alege să participe totuși la concurs, spre uimirea lui Picasso, determinându-l și pe acesta să participe la competiție, alături de câțiva mari pictori din acea vreme. Grație sufletului său îndrăgostit, setei de creație și instinctului patern, Modigliani alege să facă portretul femeii pe care o cunoștea atât de bine – Jeanne, acest portret având la bază promisiunea: „Când îți voi cunoaște sufletul, îți voi picta ochii”.

Dar mă voi opri aici din povestit. Vă las pe voi să descoperiți cât de frumoasă poate fi natura umană și ce se poate „naște” din suflete pline de viață, invitându-vă să vizionați filmul.

Alexandru Ursache, absolvent 2009

Nu știu ce m-aș face

Nu știu ce m-aș face
Dacă tu te-ai juca cu viața mea...
Nu știu ce m-aș face
Dacă tu n-ai crede în iubirea mea...

Nu știu ce m-aș face
Dacă tu m-ai minți...
Nu știu ce m-aș face
Dacă tu nu m-ai iubi...

Nu știu ce m-aș face
Dacă n-ai fi lângă mine...
Nu știu ce m-aș face
Dar iubirea nu-mi dă pace...

Vlad-George Gospodaru
clasa a X-a A

Un gând

Cu gândul pictez un strop de amintire ,
Trăiesc cu gândul la o minunată copilărie .
În gând mi-apar momente de glorie,
Din gingașa și frumoasa mea istorie.

Natura

Pădurea mă privește,
Câmpia îmi zâmbește,
Florile mă iubesc,
Iar eu le doresc.
Soarele mi vorbește
Și inima mi-o încălzește
Luna strălucește
Și-mi dă putere,
Stelele sclipesc
Și-mi vine să iubesc.
Natura mă inspiră ,
Natura îmi dă viață

Vlad-George Gospodaru
clasa a X-a A

Recenzie de carte

Divina Comedie

Dante Alighieri

Gândindu-mă la tragedia suferită de Faust în urma dorinței sale de cunoaștere absolută, am avut destulă motivație și dorința să fac trecerea la o operă având alte repere față de cele ale geniului german. Nu aveam idee că ceea ce urma să citesc va fi cu totul diferit...

Poemul *Divina Comedie* este o capodoperă a

literaturii universale, ce prezintă o imagine a realității foarte amplă și, în același timp,

dramatică asupra realității. Scriitorul a început să lucreze la text încă din 1307, înainte de anii exilului, astfel încât *Divina Comedie* a devenit opera sa capitală, pe care a dezvoltat-o până în ultima clipă a vieții.

Poemul este compus din trei părți cuprinzând o sută de cânturi grupate în terține, câte treizeci și trei pentru fiecare, plus unul introductiv. *Divina Comedie* descrie coborârea lui Dante în Infern, călătoria prin Purgatoriu și, la sfârșit, ascensiunea sa către Paradis. Inițial lucrarea s-a intitulat *Commedia*, deoarece începutul este dramatic dar finalul este fericit. Atributul de *Divina* este dat de către Giovanni Boccaccio, drept omagiu extraordinarei ei frumuseți artistice.

Lucrarea debutează cu descrierea călătoriei imaginare a poetului prin ținuturi macabre. Regretul puternic că a pierdut persoana mult iubită, Beatrice, și gândurile că existența sa de-acum înainte va fi una irosită în plăcerile iluzorii ale vieții îi creează o viziune pesimistă asupra existenței. În călătoria sa îl are drept călăuză pe poetul antic Virgilius, trimis chiar de Beatrice să îi arate lumea de dincolo de moarte.

Pătrunzând în Infern, Dante zărește umbrele unor personalități din antichitate, dar și ale unor contemporani de-ai săi. Drumul îl poartă către cele nouă serpentine, unde sunt dispuse în mod ierarhic categoriile păcătoșilor:

lașii, nebotezații, desfrânații, mîncăii, zgîrciții și risipitorii, furioșii, ereticii, ucigașii, sinucigașii, pustiitorii, defăimătorii, sodomiții, cămătarii; urmează o prăpastie după care sunt proxeneții și seducătorii, lingușitorii,

simoniacii

(adică cei care vînd cuvîntul divin, preoții care cer plată pentru

iertarea păcatelor), ghicitorii, delapidatorii, ipocriții, hoții, sfătuitoarii de înșelăciune, semănătorii de vrajbă, falsificatorii și alchimiștii. Un alt obstacol se ivește în cale: puțul giganților, apoi apar trădătorii, dispuși ierarhic, în funcție de gravitatea faptelor: trădătorii de rude, trădătorii de patrie, trădătorii de oaspeți, trădătorii de binefăcători.

În viziunea autorului, cu cât cobori mai mult și te apropii de Lucifer, cu atât ești mai păcătos. Cu cât stai

mai departe de Lucifer, cu atât fapta pe care ai comis-o e considerată mai puțin gravă. Mulți oameni sunt păcătoși, dar greșelile lor nu sunt identice și nu sunt la fel de condamnabile.

Eul liric părăsește Infernul îngrozit de cele văzute și parcurge drumul spre muntele Purgatoriului, munte ce este împărțit în șapte cercuri, pe culmile căruia sălășluiesc sufletele morților care se căiesc de păcatele făcute în viață. Aici îi întâlnește pe rând pe cei ce s-au căit prea târziu, pe delăsători, pe trufași și invidioși, pe nepăsători, lacomi, toți căindu-se pentru iertarea păcatelor și ascultând pilde despre iubire, generozitate și cumpătate.

Spre deosebire de atmosfera înspăimântătoare a Infernului, în care se aud gemetele și țipetele celor pedepsiți, în timp ce poetul asistă neputincios la zvârcolirile lor, Purgatoriul este dominat de calm, liniște, împăcare și speranță. Ajuns pe vârful muntelui, poetul zărește Paradisul sub forma unei păduri. Virgilius îl părăsește întorcându-se în Infern, călăuză fiindu-i Beatrice. Paradisul, în opoziție cu Infernul, este construit

din nouă cercuri orientate spre înălțime. Aici își găsesc locul sufletele fără păcat, curate, glorificate de către Dumnezeu.

După călătoria prin toate cercurile Paradisului, călătorie în care îi întâlnește pe împăratul Iustinian, Toma D'Aquino, strămoșul său Cacciaguida, Sf. Petru, Sf. Ioan, Sf. Iacob, eul liric este părăsit de Beatrice și este ghidat de Sf. Bernardo către Sf. Fecioară, ce îi oferă ocazia de a face rugăciuni către Sf. Treime. În momentul contemplării, Dante este adus în planul real de către o rază de lumină, scriind și ultimele versuri din poem.

Dante Alighieri a vrut să ofere, întâi de toate, un instrument de învățătura, să ne facă, citindu-i cartea, să ne gândim la noi înșine și să ne poziționăm fiecare acolo unde considerăm că merităm. Odată ce ne traspunem în acele situații, putem încerca să ne corectăm viața.

Constantin Bulichi

clasa a XII-a B

Martin Eden

Jack London

Romanul *Martin Eden*, de Jack London, are un

pronunțat caracter autobiografic. Citindu-l pe London, vom observa că aspectele autobiografice sunt foarte răspândite în opera sa, dar nici un alt personaj nu se identifică

atât de mult cu autorul.

Martin Eden este un fiu al clasei muncitoare, un marinar sărac, lipsit de posibilitați materiale, needucat și fără cultură, dar înzestrat cu dârzenie, cu voință și inteligență, cu mult peste limitele normale.

Dând dovadă de mărinimie și folosindu-se de forța deosebită cu care este înzestrat, sare în ajutorul lui Arthur, un tânăr burghez, și îl salvează dintr-o încăierare. Împrietenindu-se apoi, acesta îl invită la masă, unde îl prezintă familiei sale. Martin Eden face

cunostință cu sora tânărului, de care se îndrăgostește pe loc, fascinat de frumusețea, eleganța și prestanța tinerei Ruth.

Realizând că a întâlnit femeia la care se gândise prea puțin până atunci, dar pe care totuși se așteptase să o întâlnească, hotărăște să facă eforturi să se schimbe în toate privințele și să se ridice la nivelul aspirațiilor ei. Începe să frecventeze biblioteca publică, îndrumat de Ruth, care este studentă la engleză, studiază intensiv gramatica, unde este deficitar, realizând progrese care o uimesc pe tânăra fată. Forțat de situația materială precară, se îmbarcă pe un vas și pleacă pe mare timp de opt luni. În această perioadă citește mult și își desăvârșește cunoștințele de gramatică.

La întoarcerea de pe mare, încurajat de progresele făcute și sub influența zecilor de cărți citite, hotărăște să devină scriitor. Îi mărturisește lui Ruth dorința de a trăi din scris și de a-și continua studiile, dar aceasta nu este prea entuziasmată.

Urmează o perioadă în care Martin se dedică studiului și scrisului. Muncește enorm, doarme doar

patru-cinci ore pe noapte, creând o operă de mare valoare artistică, fără a reuși însă să publice ceva. Redactorii revistelor cărora le trimite manuscrisele sunt incapabili să observe sclipirea genială din scrierile sale.

La sfârșitul acestei perioade, Martin Eden se vede înfrânt, dar nu se consideră învins. Se vede nevoit să se angajeze pentru a se întreține. Lucrează într-o spalatorie timp de trei luni, câte cincisprezece ore pe zi. Nu mai scrie nimic în această perioadă, fiind doborât de munca istovitoare și de privațiunile la care se supune. Se smulge din această stare, demisionează și se întoarce la Oakland. Se vede cu Ruth des, relația dintre ei devenind tot mai intimă. Într-o frumoasă zi de toamnă, Martin și Ruth își declară unul altuia dragostea și se logodesc. Părinții fetei, deși nu sunt de acord cu logodna, hotărăsc să nu se amestece, pentru a nu provoca un scandal.

Martin îi cere lui Ruth un răgaz de doi ani, ca să își facă o situație și apoi să se poată căsători. Se dedică muncii, scriind; se privează de mâncare, haine, numai pentru a avea bani să-și francheze manuscrisele și să le trimită la reviste pentru publicare. Îi sunt publicate doar

creațiile fără importanță deosebită: schițe, anecdote, care îi aduc un oarecare venit zilnic, marile opere fiindu-i în continuare respinse.

La un an după ce și-a mărturisit iubirea, Ruth îi declară că și-a pierdut încrederea în scrisul lui, că îl iubește în continuare, dar

crede că nu a fost făcut să fie scriitor. De fapt, demonstrează că, deși licențiată în litere, nu îl poate înțelege și îl acceptă așa cum este el.

În casa familiei Morse, Martin îl cunoaște pe Brissenden, un geniu artistic, care a creat opere cel puțin egale cu ale lui ca valoare literară, fără a încerca să le publice vreodată. În această perioadă frecventează împreună cu Brissenden sindicatul socialist. Luând cuvântul în timpul unei ședințe el stârnește admirația

tuturor. Discursul îi apare distorsionat în presa, creându-i o imagine complet nefavorabilă.

La presiunea familiei, Ruth îi trimite o scrisoare în care îl anunță că rupe logodna, susținând că nu sunt făcuți unul pentru celălalt. Martin este distrus. Simte că fără dragoste viața lui nu are sens. Îl pierde și pe Brissenden, care, fiind foarte bolnav, se sinucide.

În momentul în care credea că a pierdut totul, norocul începe să-i surâdă. Începe să fie publicat, să aibă succes. Devine celebru, un nume mare în literatura americană, fiind comparat cu Kipling sau Melville. Norocul vine însă prea târziu. Conștient că viața nu mai are sens fără cea care l-a inspirat și pentru care a realizat imposibilul, neînțeleș de familie, de cei din mijlocul cărora a plecat, dezamăgit profund de lumea înșelătoare în care crezuse, lume în care, până și dragostea este privită ca o chestiune comercială, se sinucide.

Romanul *Martin Eden* merită citit pentru energia clocotitoare ce izbucnește din fiecare pagină, pentru forța irezistibilă cu care London reușește să redea viața, lupta, trăirile și zbuțiumul unui om simplu, devenit

supraom, animat fiind de cel mai nobil dintre sentimente - dragostea. Trebuie citit pentru că este un roman care inspiră, care arată că, atunci când vrei, imposibilul poate deveni posibil. Ne-au demonstrat-o Martin Eden și Jack London.

Constantin Moreanu

clasa a XII a- B

Arte plastice

Ispitele Sf. Antonie

Hieronymus Bosch

Primul meu contact cu picturile lui H. Bosch nu a fost foarte convingător, dar stilul lui unic și plin de simboluri a constituit o tentație.

Am ajuns să încerc să pătrund în universul creației lui Bosch, fără niciun alt argument suplimentar. Opera fantastică și grotescă ilustrează, în formă artistică, temerile și credințele epocii sale. Drept urmare, sunt plăcut impresionat de lucrările sale, care înfațășează frecvent răul, decăderea umană și, nu în ultimul rând, eșecurile morale.

Sursele sale pentru astfel de imagini neobișnuite au fost colțurile întunecate ale imaginației medievale, monștrii ce decorau catedralele, precum și ilustrațiile marginale ale cărților . În ultimii ani de viață, Bosch a fost fascinat de ispitele și chinurile care îi afectează pe oamenii și sfinții ce au încercat să realizeze unirea cu Dumnezeu printr-o viață petrecută în contemplare și

negare a nevoilor carnale. O serie de picturi pe această temă subliniază, în culori strălucitoare, păcatele omenești într-o lume imaginară și supranaturală.

Tabloul care mi-a stârnit interesul în direcția înțelegerii și cunoașterii epocii este *Ispitele Sf. Antonie*. Povestea este bazată pe istorisirile din *Patericul egiptean* despre sihastrul care a trăit în a doua jumătate a secolului al treilea după Hristos în Egipt. El se confruntă cu numeroase ispite de-a lungul vieții în deșert.

Structurat în trei panouri, tabloul lui Bosch ne prezintă existența umană în fața păcatului și triumful asupra acestuia. Scena din dreapta ne sugerează dorința sfântului de a întoarce capul din fața ispitelor, privirea

rămânându-i în același timp, fixată asupra unei mese înconjurată de creaturi curioase împărțind păcatul.

Scena din stânga arată atât atacurile demonilor asupra sfântului, cât și ajutorul adus de către prietenii lui, care îl salvează. Panoul central ilustrează figura coborâtă a Sf. Antonie, chinuit de diavoli. Tot în partea centrală se găsește biserica, cu un altar, unde acesta este dus în urma confruntărilor cu cel viclean. Tabloul pune în lumină biruința rugăciunii asupra faptelor și asupra gândurilor omenești îndoielnice.

Constantin Bulichi

clasa a XII-a B

Descoperiri...istorice

Descoperirea și inventarea lumii

De la primele explorări, neconștientizate ca atare, până la cuceririle spațiale contemporane, și descoperirea cosmosului, curiozitatea omului în fața universului necunoscut a căpătat multiple forme. La început, o seamă de preoți, negustori sau pur și simplu oameni curioși parcurg continentele cu mijloace rudimentare, bătătorind drumurile caravanelor. Dezvoltarea navigației cu pânze a oferit acestor temerari rute noi spre Africa, spre Lumea Nouă sau spre Oceanul Indian. Vremea explorării mecanizate împinge aventura omului dincolo de planetă. Omul secolului XX a continuat să exploreze un univers despre care nici aventurierii cei mai temerari nu și-au imaginat că ar putea fi atins și din care au descoperit în realitate doar o parte infimă.

În anul 980 un mare șef de clan viking este asasinat de către fiul său, Erik cel Roșu. Acesta fuge din Norvegia, unde s-a petrecut drama. Îi ia cu el pe acei oameni care au ales să-i rămână fideli și pe fiul său, Leif.

Fugarii ajung mai întâi pe coasta occidentală a Islandei. Refugiul nu este însă suficient de departe. Trebuie să se aventureze mai departe și, pe baza informațiilor adunate de la pescarii islandezi și cu tot riscul Atlanticului de Nord, se angajează în căutarea unui refugiu mai la vest.

În anul 1000 Leif, fiul lui Erik cel Roșu, hotărăște să plece din Groenlanda în explorarea unor noi ținuturi. Leif Eriksson ancorează într-o zonă stâncoasă, înghețată și lipsită de iarbă pe care o numește Hellunad, *Ținutul de*

piatră. Istoricii și geografii identifică în general această regiune cu nordul insulei Terra Nova. Apoi Leif se îndreaptă spre sud, unde dă de un ținut împădurit, cu plaje largi de nisip alb și-l numește Murkland,

Țara pădurilor. Regiunea aceasta aparține Noii Scoții.

Mai târziu, după două zile, ajuns pe un alt pământ, unde remarcă prezența viței sălbatice, îi dă denumirea de Vinland sau. *Țara viței de vie*. Rămâne aici, în Vinland, o regiune din Golful Sfântului Laurențiu, teritoriu cuprins între Boston și New York. Colonii, prea puțin numeroși nu au putut rezista unei populații locale agresive. Puțin câte puțin, drumul spre Vinland se șterge din memoria colectivă, la fel ca și descoperirea Americii de către Leif Eriksson și cutezătorii săi camarazi.

Primul ocol al globului pământesc a fost condus de Ferdinand Magellan. În septembrie 1519, Magellan ridică pânzele cu 280 de oameni pe 5 nave (San Antonio, Santiago, Trinidad, Victoria, și Concepcion), într-un voiaj plin de privațiuni și răscoale. Un nobil italian de pe vas, Antonio Pigafetta, a păstrat un jurnal al călătoriei. Au trecut Ecuatorul pe 20 noiembrie 1519, și au văzut Brazilia pe 6 decembrie. Magellan s-a gândit că nu este înțelept să se apropie de teritoriile portugheze din moment ce naviga sub steag spaniol, și a ancorat lângă Rio de Janiero la 13 decembrie. Au fost salutați de indienii Guarani care credeau că oamenii albi sunt zei,

copleșindu-i cu daruri. După ce și-au încărcat navele, au navigat spre sud, atingând Patagonia (Argentina) în martie 1520.

În august, Magellan a decis că a venit timpul să se îndrepte mai spre sud, în căutarea unei treceri către est. În octombrie au văzut o strâmtoare. În timpul trecerii, capitanul de pe San Antonia și-a întors nava înapoi înspre Spania, luând cu el cele mai multe din proviziile flotei.

La 6 septembrie 1522, o corabie acostează în micul port spaniol San Lucar. La bordul ei sunt 18 oameni vlăguți pe care-i comandă un aventurier, Sebastian del Cano. Este tot ce a rămas din escadra încredințată cu trei ani înainte lui Ferdinand Magellan. La 6 septembrie 1522 Victoria a ajuns la gurile fluviului Guadalquivir, încheind prima călătorie în jurul lumii din istorie. Din echipaj s-au întors în patrie 18 oameni.

Pe 21 iulie 1969, astronautul american Neil Armstrong a pus piciorul pe Lună. În această clipă, misiunea *Apollo* deschide o nouă pagină în istoria *explorărilor* umane: pentru prima oară, omul calcă pe

solul unui alt corp ceresc, situat la 380-400 km de Pământ. Pe 21 decembrie 1968, *Apollo 8* realizează primul zbor cu om în jurul Lunii. Zborurile *Apollo 9* și *Apollo 10* efectuează ultimele încercări de separare și de arimaj ale modulului lunar în orbită terestră și lunară. În anul următor racheta *Saturn V* decolează de la Cap Kennedy, în Florida, cu *Apollo 11*. La bordul navei spațiale sunt trei astronauți: *Neil*

Armstrong, Edwin Aldrin și Michael Collins.

Primul om care a călcat pe Lună, *Neil Alden Armstrong* (născut 5 august 1930), a fost astronaut, pilot de teste și pilot naval. Cel de-al doilea este *Aldrin Edwin* (născut în 1930) astronaut american, copilot al navei cosmice *Gemini 12* (1966), cu care a efectuat 59 de turații în jurul Pământului și mai multe ieșiri în spațiu.

Al treilea, *Michael Collins* (născut în 1930) a fost pilot al modulului de comandă al navei cosmice Apollo11 (1969), și a rămas pe orbita Lunii în timp ce colegii săi (N.Armstrong și E. Aldrin) au coborât, pentru prima oară în istorie, pe suprafața astrului.

Vlad Gospodaru

Cașcaval Andrei

clasa a X-a A

coordonator prof. Ana-Maria Bogdan

Credință

Papa Ioan Paul al II-lea

– tradiție și modernitate la cumpăna dintre milenii –

În timpul primei sale vizite într-o țară majoritar ortodoxă, la București, în mai 1999, Papa Ioan Paul al II-lea a numit România „țară punte între Orient și Occident”. Însă, privind la viața sa, putem observa cu ușurință cum el însuși a devenit o punte de legătură nu doar între Orient și Occident, între Nord și Sud, între cei de sus și cei de jos, ci mai ales, a reușit să facă toate acestea, făcându-se punte de legătură între om și Dumnezeu.

În cei aproape 27 de ani de pontificat a întreprins 104 călătorii în afara Italiei, a vizitat 129 de națiuni și a intrat în contact cu oameni din toate colțurile și culturile lumii. Nu a încetat nici o clipă să lupte pentru „a reface tunică sfâșiată a lui Cristos” și a împlini astfel testamentul Mântuitorului „ca toți să fie una!”. A făcut cele mai îndrăznețe gesturi în această privință, nu doar

pentru a crea senzație, cât mai ales pentru a arăta cât de important este ca toți să lupte pentru ca unica Împărăție a lui Dumnezeu să cuprindă întreaga lume: a fost primul papă care a intrat și s-a rugat într-o sinagogă (Sinagoga din Roma, la 13 aprilie 1986) și într-o moschee (Moscheea Omayyad din Damasc, Siria, la 6 mai 2001), a inițiat Ziua de rugăciune pentru pace la Assisi în data de 27 octombrie 1986, unde i-a invitat pe reprezentanții tuturor religiilor lumii.

Alte două momente marcante pentru ecumenism au fost cele petrecute în anul 2004 când, pe 29 iunie, papa a primit în vizită pe Patriarhul ecumenic de Constantinopol, Preafericitul Bartolomeu I, iar pe 28 august o delegație a Sfântului Scaun a înmânat Patriarhului Alexei al II-lea, la Moscova, Icoana „Maicii Domnului din Kazan”.

În toate discursurile sale dovedește că a înțeles poate cel mai bine care sunt frământările și problemele oamenilor și a încercat să ofere un răspuns: îmbinarea armonioasă a vechilor concepte, valori și tradiții creștine, cu exigențele mereu noi ale lumii moderne.

Fiind el însuși un om încercat în viață de diferitele suferințe încercări atât la nivel personal, cât și la nivel socio-cultural, a știut mereu să păstreze echilibrul între rigorismul tradiționalist și entuziasmul modernist.

Provenind dintr-o țară apăsată de un regim totalitarist care subjugă demnitatea persoanei în favoarea falselor interese sociale, Papa Ioan Paul al II-lea a venit mereu în apărarea omului și a demnității sale. Nu este deloc întâmplător faptul că declinul și căderea marilor puteri totalitariste și a sistemelor comuniste s-au produs tocmai în anii săi de pontificat.

Deși a sprijinit mișcarea Solidaritatea, mișcare care a condus la căderea regimului comunist din Polonia, a dezaprobat mereu măsurile și represaliile violente ale acestei mișcări, încercând să păstreze dialogul între puterea comunistă și conducerea mișcării, reprezentată de Lech Walesa. Ne amintim în acest sens de

numeroasele întâlniri dintre Papa Ioan Paul al II-lea și liderul mișcării Solidaritatea, precum și toate acele întâlniri (unele secrete chiar) dintre papă și lideri ai puterii americane, care au contribuit la susținerea mișcării Solidaritatea și căderea regimului comunist polonez. Însă această cădere, așa cum a dovedit istoria, a fost doar începutul a ceea ce avea să devină prăbușirea comunismului la nivel internațional.

În luna decembrie a anului 1994, revista Time, din New York, îl desemna pe Papa Ioan Paul al II-lea drept *Omul Anului*, pentru faptul că gândurile sale au fost mult diferite de cele ale majorității oamenilor, au fost mult mai mărețe, au fost gânduri pentru care a luptat cu convingere și care au devenit realitate.

Privind modul papei de a relaționa, mai ales cu mass-media, putem observa cu ușurință cum din istoria personală a făcut un mod de a ajunge mai aproape de inima oamenilor și de a le reda curajul să trăiască viața cu seninătate. Nu a dorit să ofere oamenilor o imagine înaltă și distantă despre el ca suveran pontif, ci a voitsă le ofere imaginea omului care experimentase deja în

viața proprie greutățile și suferințele și acum dorea să împărtășească toate acestea cu ceilalți. Paradoxul pontificatului său stă în faptul că a reușit să atragă și să capteze miliarde de oameni prin învățarea unor lucruri fundamental pozitive.

Această atitudine l-a apropiat pe Papa Ioan Paul al II-lea de tineri, transformându-l în cel mai bun prieten al aceluia care doreau cu adevărat să ofere un sens creștin vieții lor. La data de 22 aprilie 1984, când Papa Ioan Paul al II-lea iniția întâlnirile mondiale ale tinerilor, semn al încrederii și al atenției de care se bucură tinerii în sânul Bisericii lui Cristos, Papa le adresa aceste cuvinte: „Preaiubiți tineri, la sfârșitul Anului Sfânt, vă încredințez însemnul acestui An Jubiliar: *Crucea lui Cristos!* Duceți-o cu voi în întreaga lume, ca semn al iubirii Domnului Isus pentru omenire și vestiți tuturor că numai în Cristos cel Răstignit și Înviat există mântuire!”.

La 31 martie 1985 Papa le-a adresat tinerilor o Scrisoare Apostolică numită „Dilecti amici”, în care îi numește „tinerețea națiunilor și a societăților, tinerețea oricărei familii și a întregii omeniri ... tinerețea Bisericii”. Tinerii acestor generații au numiți de către mass-media „papaboys” sau „teenagers ai lui Dumnezeu”. Papa Ioan Paul al II-lea a mai avut un ultim mesaj de transmis către tinerii din lumea întreagă chiar cu câteva ore înainte de plecarea spre Casa Tatălui: „V-am căutat în lumea întreagă, acum voi ați venit la mine și, de aceea, vă mulțumesc!”.

Clara Dălvaru

clasa a XI-a A

coordonator prof. Ana-Maria Bogdan

Sărbătoarea Sfintei Parascheva

Sfânta Parascheva, numită „cea nouă”, de la Iași, „a Moldovei luminătoare” și lauda întregii Ortodoxii, s-a născut în satul Epivat din Tracia răsăriteană, nu departe de Constantinopol, pe la începutul secolului al XI-lea, din părinți binecredincioși și de neam bun.

Sărbătoarea Sfintei Cuvioase Parascheva și totodată Hramul Catedralei Mitropolitane din Iași a devenit, în ultimii 15 ani, o tradiție creștină de amploare pentru zona Moldovei. Cu această ocazie la Iași ajung în pelerinaj circa un milion de pelerini, mare parte dintre aceștia așteptând ore în șir la un rând care se întinde pe 1-2 kilometri, chiar mai mult, pentru a ajunge să se închine la racla cu moaștele sfinte. Sărbătoarea Sfintei Cuvioase Parascheva este un moment potrivit de apropiere și de mărturisire comună pentru credincioșii din țară și din străinătate, care vin la Iași pentru a se închina la moaștele Sfintei Parascheva și ale altor sfinți ai Bisericii Ortodoxe.

În 1996, pelerinii s-au putut închina moaștelor sfântului Andrei, aduse din insula Patmos - Grecia.

Trebuie să amintim că prima relicvă sfântă a fost adusă la Iași în anul 1992, dar nu de hramul Cuvioasei. În anul 2000, credincioșii au putut săruta moaștele Sfântului Mare Mucenic Gheorghe. În 2001 a fost adus de la Volos, Grecia, Brâul Maicii Domnului. În 2002, credincioșii s-au închinat și la moaștele Sfântului Ioan Casian, aduse din Marsilia, Franța. În anul 2003, credincioșii s-au putut bucura de cinstirea moaștelor Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de mir, de la Tesalonic. În anul 2004, cu ocazia anului omagial „Sfântul Voievod Ștefan cel Mare - 500 ani de nemurire”, a fost adus un fragment din Sfânta Cruce, de

la Mănăstirea „Panaghia Soumela” din Veria, Grecia. În anul 2005 au fost aduse moaștele Sfântului Apostol Pavel din Veria, Grecia de la Catedrala „Sf. Ap. Petru și Pavel”. În anul 2006, au fost aduse spre închinare, din Eghina, Grecia, moaștele Sfântului Ierarh Nectarie Taumaturgul. În anul 2007 alături de moaștele Cuvioasei au fost prezente și cele ale Sfântului Ioan Gură de Aur, aduse de la Mănăstirea Meteora din Grecia. În anul 2008 , la solicitarea mitropolitului Teofan, au fost aduse, din catedrala mitropolitană de la Craiova, o parte din moaștele Sfântului Ierarh Nifon, Patriarhul Constantinopolului, de către o delegație condusă de Irineu, Mitropolitul Olteniei.

Anul 2009 a devenit, prin hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, anul comemorativ-omagial al Sfântului Vasile cel Mare și al Sfinților Capadocieni. De aceea, au fost aduse spre închinare, alături de moaștele Sfintei Parascheva și moaștele Sfântului Vasile cel Mare, de la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași. Moaștele Sfântului Vasile au fost readuse de la București la Iași, în ianuarie 2001, de la

Muzeul de Artă din București. Amintim că au fost luate abuziv de regimul comunist, în anul 1975. Ele erau prezente la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași, din anul 1650, când au fost dăruite domnitorului Vasile Lupu de patriarhul Macarie al Antiohiei.

Vlad-George Gospodaru

clasa a X-a A

Moda vine, moda trece

Trecerea anilor aduce cu sine schimbări de mentalități, opinii, sisteme și organizații, dar și modificări în ceea ce privește moda. E dificil de făcut o retrospectivă completă a celor mai importante aspecte ale fiecărei perioade în parte dar, pentru a recunoaște cu ușurință stilurile fiecărui deceniu important din punctul de vedere al schimbărilor vestimentare, iată câteva aspecte caracteristice care ne vor ajuta să facem o călătorie în timp și să ne regăsim în unul sau, de ce nu, în mai multe stiluri.

Anii '30 Dacă până la începutul anilor '30 erau preferate ca simbol al feminității rotunjimile rubiconde, pline, acum, pentru prima dată, lucrurile încep să se schimbe către ceea ce se evidențiază și astăzi: siluetele

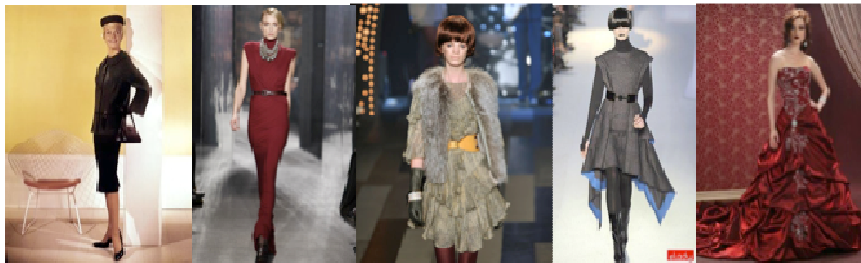
firave. Din acest motiv corsetele bine strânse în talie și orice piese vestimentare care puteau scoate în evidență „gingășia” formelor erau binevenite. O ținută specifică anilor '30 trebuia să conțină cel puțin unul dintre elementele: umeri bufanți, încrețiți, corset sau croială strânsă în talie, fustă lungă, largă și evazată sau - la ocazii speciale - o trenă lungă. Indiferent de momentul zilei, eleganța era obligatorie pentru femei, singurul aspect care făcea diferența fiind materialul din care erau confecționate hainele. Astfel, dacă pentru zi se preferau texturile mai puțin pretențioase, Cum ar fi bumbacul, inul sau lână, pentru seară erau „la mare căutare” catifeaua, mătasea sau satinul. Culorile erau și ele întrucâtva în extreme, dacă se compară momentele zilei. Pentru dimineață și prânz se preferau culorile închise sau cenușii, iar pentru a doua parte a zilei imprimeurile florale, nuanțele contrastante și detaliile colorate.

Anii '60 sunt percepuți ca reprezentând începutul „revoluției” modei feminine, pentru că ținutele încep să fie tot mai simple, apropiindu-se de imaginea femeii moderne, de carieră. Apar fustele conice până la

genunchi sau chiar mai sus, jachetele ușor cambrate și trenciurile cadrilate. Contrastele cromatice gen alb-negru, roșu-negru sau galben-albastru erau și ele în mare vogă. Pălăriile sau mănușile erau din ce în ce mai rar întâlnite la ținutele de zi, fiind eventual părți ale ținutelor de seară. Cu timpul, borurile pălăriilor au devenit din ce în ce mai mici, ajungând să fie aproape inexistente.

Pantalonii au devenit o piesă de îmbrăcăminte potrivită și pentru femei. Artificialul a început să domine moda. Se poartă materiale sintetice, plasticul și metalul numărându-se printre „accesoriile” hainelor. Dintre preferințele generației de atunci amintim: cizmele fără toc - ce par a se potrivi perfect curentului mini, bentițele și pălăriile.

Anii '90 au reprezentat perioada cea mai enigmatică, din cauza confuziei generate de combinarea genurilor într-un amalgam greu de descifrat și catalogat.

Anii `90 au popularizat platformele, fustele midi, blugii. Moda masculinizată a pus accentul pe bentițe, pierceinguri, pantaloni largi și bocanci. Se constată renunțarea masivă la rochițele *baby doll* și, implicit, la feminitate.

Stilul urban. Atunci când ne uităm pe stradă, vom vedea o mulțime de oameni îmbrăcați după propriul lor stil, în comunitatea lor urbană. Cultura *hip-hop* domină stilul urban și aduce multe piese vestimentare noi. Acest stil este rezultatul unei fuziuni dintre diferite culturi, idei și atitudini ale oamenilor din mediul urban. Așadar, nu putem vorbi de o paletă de culori, ci de o mixtură de nuanțe și culori în perpetuă schimbare. Croiul nu este impus de designeri, ci de oamenii obișnuiți (care își pun ideile în practică), mai ales de aceia care refuză să urmeze stilul convențional. Influențele sunt variate și numeroase, de la cultura africană, americană și asiatică la cultura rock, pop, hip hop, indie sau dance. Toate aceste influențe au dat naștere la o bogată paletă de materiale din care putem alege atunci când dorim să optăm pentru stilul urban. De fapt, stilul urban este

adevărata modă, stilul care îți pune în valoare adevărata personalitate și atitudine. Este cel mai actual stil, deoarece reprezintă ceea ce se poartă în comunitatea noastră.

Stilul clasic. Acesta a fost întotdeauna sinonim cu eleganța și constă adesea într-o simplitate sofisticată. Femeile care preferă acest stil adoptă, de cele mai multe ori, modele vestimentare lipsite de artificii, care le oferă o înfățișare elegantă. Dacă ești adepta acestui stil, trebuie să cauți, înainte de toate, naturalețea și confortul. Ținutele vestimentare constau în taioare și pantaloni drepecți, a căror croială este impecabilă. Culorile adecvate sunt bleumarin, maro, negru și nuanțele închise în general. Chiar dacă îți place să te îmbraci astfel, nu înseamnă că nu poți fi originală. Pentru ca stilul clasic să nu rimeze cu austeritatea, trebuie să îți completezi ținutele cu accesorii care să îți scoată în evidență atuurile. Bijuteriile, poșeta sau eșarfa pot elimina sobrietatea, păstrând în același timp eleganța.

Liliana Aivănoaie, clasa a-XII-a A

La început de drum

„De ce am ales să urmez acum cursurile liceale ?” i-am întrebat pe elevii clasei a IX-a B seral. Iată câteva răspunsuri...

E o decizie târzie, aceea de a urma liceul acum, dar e o hotărâre luată după o perioadă destul de lungă de gândire, perioadă în care prin muncă și seriozitate, mi-am clădit o stabilitate financiară. Doresc să îmi continui studiile, să fac o treaba serioasă ca elevă, să termin școala, să obțin o diplomă și să acced la o treaptă superioară în societate. Am certitudinea că voi reuși, așa cum, în general, pe parcursul vieții, am reușit în tot ceea ce mi-am propus.

Raluca Ciortan, clasa a IX-a B

Motivația mea de a continua liceul este aceea că aș dori să urmez o facultate, să devin cineva. Chiar dacă m-am

gândit puțin mai târziu la asta, acum știu cu adevărat ce-

mi doresc de la viață. Cel mai important este locul unde îți formezi personalitatea. În acești cinci ani vom învăța ce înseamnă spiritul de echipă. Anii de liceu nu înseamnă distracție, ci muncă multă și efortul de a învăța.

Trebuie să îmbinăm utilul cu plăcutul, mai ales atunci când este vorba de învățat. La început e greu, însă, în ultimul an de liceu, vom realiza că nimic nu a fost în zadar. Probabil că unul dintre cele mai grele aspecte ale vieții de liceu este acomodarea cu profesorii și cu persoanele din jur. Anii de liceu nu se compară cu nimic altceva. Se întâmplă atât de multe lucruri, însă rămânem cu impresia că am dori ca această experiență să

nu se termine niciodată. Peste câțiva ani vom spune: „Anii de liceu...frumoșii ani de liceu...cât de repede au

trecut!” Ne vom aduce aminte de colegi, de profesori și de orele cele mai interesante.

Elena Mândru, clasa a IX-a B

Am decis să urmez liceul, datorită faptului că acum am un copil și vreau să-i ofer o educație bună, să-i arăt că fără școală nu se poate ajunge nicăieri. Am mai vrut să-mi demonstrez mie însămi că sunt în stare să termin liceul. Tot ce-mi doresc este ca profesorii să înțeleagă situația și să mă ajute. Acești ani de liceu vor determina maturizarea mea completă. Doresc ca împreună cu noii mei colegi să formăm un colectiv unit, să ne ajutăm reciproc și să finalizăm cu succes acești cinci ani de liceu.

Alexandra, clasa a IX-a B

În fiecare toamnă începe școala cu noi speranțe, așteptări și realizări pentru fiecare dintre noi. După o perioadă îndelungată de timp, mă regăsesc, la începutul lui septembrie, din nou, pe băncile școlii împreună cu un colectiv de elevi, cu mari speranțe de a realiza ce și-au propus. În această nouă etapă din viața mea îmi propun să reușesc .

I.Neculau, clasa a IX-a B

Mă întreb de ce a trecut atât de mult timp până m-am hotărât să urmez liceul. Am ales acest drum lung, o cale greu de străbătut, pentru că nu aş putea niciodată să aspir la ceva mai bun, să fac o facultate, un curs sau orice altceva fără liceu (m-am împiedicat mereu de acest lucru) și, de aceea, am luat această decizie. Îmi doresc să-mi îmbunătățesc cunoștințele chiar și pentru a-mi ajuta copiii la școală. Sper ca toți profesorii să înțeleagă efortul pe care îl facem venind zi de zi la școală. Mi-aș dori armonie între colegi, pentru că avem mulți ani în față. Mi-aș dori, de asemenea, să pot face față acestei școli de prestigiu.

Anastasia, clasa a IX -a B

Am ales asta pentru un loc mai bun de muncă. Pe de altă parte, anii de liceu sunt anii speranțelor, anii amintirilor, anii gândurilor de viitor.

Ciprian Grădinaru, clasa a IX-a B

Am înțeles, deși mai târziu, că, orice aș face în viață, de școală am nevoie. Acum aștept să parcurg toți acești ani, care sper să fie folositori. Profesorii ne predau cunoștințele de care avem nevoie și noi ar trebui să învățăm pentru a promova. Colegii sunt foarte uniți și așa ar trebui să fim până la sfârșitul acestor ani. Sper să mă bucur de anii de liceu.

Marin Valentin, clasa a IX-a B

Motivul pentru care nu am urmat liceul la timp a fost o problemă de familie. A trebuit să muncesc pentru a-mi întreține familia. Și, după câțiva ani, mi-am dat seama că fără liceu nu poți face nimic. Nu poți spera la un serviciu mai bun sau la o slujbă mai bună. M-am înscris în clasa a IX-a cu gândul de a ajunge la sfârșitul clasei a XIII-a cu bine și cu multe cunoștințe dobândite prin studiu.

Nicoleta Vlasă, clasa a IX-a B

Tradiție și modernitate în studiul anatomiei umane

Anatomia umană este un domeniu de interes pentru fiecare dintre noi. Atracția pe care o provoacă își are originea în dorința omului de a-și cunoaște corpul, modul cum acesta funcționează, cum interacționează cu mediul. Cu cât pătrundem mai mult în tainele anatomiei umane, cu atât suntem mai uimiți de miracolul funcționării unui sistem aparent fragil dar capabil de performanțe care nu au putut fi până acum realizate de nici un sistem computerizat. Propun în cele ce urmează o incursiune în studiul anatomiei umane pentru a cunoaște începuturile acestui domeniu fascinant.

Galen, în Imperiul Roman, în jurul anului 150 d. Hr. El a fost primul care a aflat foarte multe despre anatomia corpului uman. Cum? Disecând animale și presupunând că structura organelor oamenilor este identică. Cărțile și diagramele lui au devenit dogmă în medicină, au fost adoptate apoi de

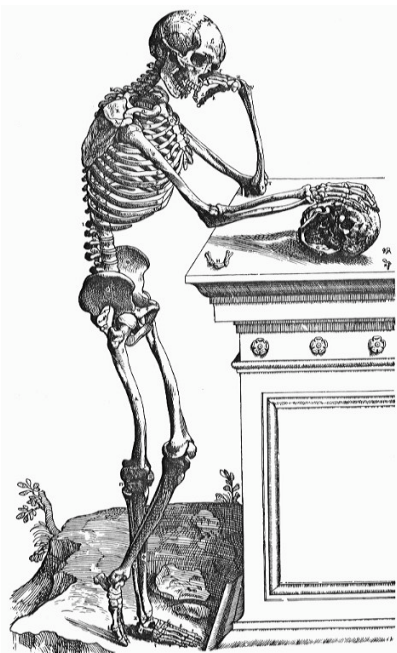
Biserica Catolică și manualul după care se predă în universitățile europene.

Andreas Vesalius, în Europa, în 1543, a fost primul care a făcut diseccții pe oameni, deși era împotriva convingerilor morale ale vremii. În secolul precedent avuseseră loc niște diseccții pe cadavre umane, odată cu Renașterea și dorința omului de a cunoaște mai

bine pe om. Totuși, acțiunile erau sporadice și nu aveau urmări pe plan științific. De exemplu, marele artist Leonardo Da Vinci realizase diseccții de cadavre și aceasta îi permisesse să realizeze celebrele sale diagrame ale corpului omenesc privit din exterior. Dar el nu mersese mai departe de câteva diseccții. Vesalius își dă seama că avea acces la prea puține cadavre față de cât de puțin se știa despre corpul uman.

Profitând de influența pe care tatăl său o avea la curtea regelui ca și medic regal, Vesalius aranjează ca execuțiile criminalilor să aibă loc exact atunci când avea el nevoie de cadavre proaspete pentru noi analize. Cu cât realiza mai multe disecții, cu atât își dădea seama de noi și noi greșeli ale lui Galen despre corpul omenesc, greșeli care erau transmise de 1300 de ani, fără schimbare. Atunci s-a decis să realizeze desene mari, cu multe detalii, despre structura organismului uman. A cerut serviciile unui pictor din atelierul celebrului pictor

Tițian, iar acesta desena cu multe detalii ceea ce Vesalius descria (nu erau aparate de fotografiat pe vremea aceea, fiind nevoie de pictori foarte pricepuți).

A angajat mai mulți pictori celebri, s-a apucat de scris și împreună au realizat o carte de 400 de

pagini, cu 200 de desene foarte fidele. Cartea corecta peste 200 de greșeli pe care Galen le făcea cu privire la corpul uman, între care și afirmația că de fapt femeia ar avea mai puține coaste decât bărbatul, așa cum zicea Biblia. Când cartea sa, "De Humani Corporis Fabrica" (în traducere "Despre structura corpului omenesc") a fost publicată, în anul 1543, Andreas Vesalius avea doar 29 de ani! Această carte este considerată primul atlas de anatomie umană.

Odata definită anatomia corpului uman, se creează bazele medicinei științifice. În continuare, medici, fizicieni, chimisti, biologi și cercetători din alte domenii se dedică studiului corpului uman.

Astăzi, în 2009, progresele realizate în diferitele domenii tehnice, în special cele care privesc perfecționarea aparaturii de specialitate, microscopia electronică, dispozitivele de investigație extrem de precise, au făcut ca cercetătorii din zilele noastre să dispună de o aparatură complexă și sofisticată, cu care să studieze anatomia corpului uman.

Cu toate acestea, în inițierea studenților în studiul corpului uman, pe lângă metode indirecte (anatomia virtuala cu ajutorul calculatorului) se recurge și la utilizarea unor metode directe, cum ar fi disecția cadavrelor, începută cu 467 de ani în urmă, de Vesalius. Putem concluziona că metodele și modelele tradiționale în studiul anatomiei și biologiei, în general, se îmbină cu metodele moderne deschizând în permanență noi orizonturi în cunoaștere.

Prof. Alina Bîrliga

Tradiție și modernitate în literatura engleză

Literatura engleză a reprezentat întotdeauna un izvor artistic care a dăruit literaturii universale nenumărate opere de o veritabilă valoare. Spațiul anglofon se delimitează nu numai geografic vorbind, ci se individualizează și din perspectiva mentalităților insuflate de către scriitori. Păstrători de tradiție, majoritatea creatorilor de ficțiune au știut să facă tranziția spre o viziune modernă. Din acest motiv, literatura engleză a însemnat o continuă pendulare între tradiția marcată de canoane și între modernitate, o caracteristică ce oferea posibilitatea evadării din ceea ce era fie impus sau prescris.

Când se are în vedere un scriitor, deseori se cade în capcana de a-l eticheta drept tradițional sau modern și de a-l încadra într-o anumită epocă. De pildă, William Shakespeare este considerat scriitor englez aparținând epocii elizabetane și o emblemă a culturii engleze. Ceea

ce se omite este faptul că acest dramaturg este modern în mai multe privințe. În primul rând, a revoluționat limba engleză introducând o multitudine de cuvinte noi ce au căpătat statut de permanență. Exemple

pertinente în acest sens sunt cuvinte precum: *agile, assassination, catastrophe, critical, demonstrate, emphasis, extract, meditate, modest, obscene, reliance, vast* etc.) Deseori, acesta a realizat procesul de conversiune de la substantive la verbe (*to peace*-a pacifica- reprezintă conversia substantivului comun *peace*).

Totodată, Shakespeare s-a caracterizat printr-un stil aparte caracterizat prin folosirea metalimbajului, prin o gândire superioară subliniată de ironie și sarcasm, iar la nivel formal, prin utilizarea versului liber spre deosebire

de rivalul sau artistic Christopher Marlowe, care urmarea regulile prozodice în scrierile sale.

O altă tehnică ce invocă modernitatea lui William Shakespeare este și apelarea la jocuri de cuvinte (*puns*). Un bun cunoscător al limbii engleze, un creator de limbă și un maestru al retoricii, dramaturgul poate fi considerat un inițiator al jocului inteligent de cuvinte care pe lângă că dă savoare acțiunii, are și rolul de a prezenta realități mascate în mascate în fața personajelor, dar revelate lectorului. După ce Tybalt este ucis și nobilii Capulet își revin după pierderea nepotului, Paris face un joc de cuvinte: "*These time of woe afford no time to woo*".

Interesantă este și îmbinarea prozei cu lirica în interiorul aceleiasi piese de teatru. Astfel, în melodrama *Romeo și Julieta*, într-un sonet, înțelepciunea lui Mercutio operează în proză și poezia contribuie la intensificarea efectului tragic al piesei. În *Julius Caesar*, discursul lui Brutus este în proză și se adresează rațiunii, în vreme ce discursul lui Antoniu este în versuri, întrucât dorința acestuia este de a face apel la sentimente și de a manipula mulțimea în favoarea lui.

Shakespeare are în vedere și nivelul ce vizează originea cuvintelor, deoarece utilizează în paralel cuvinte aparținând stocului latin și celui anglo-saxon. Acest artificiu stilistic are rolul de a conferi o anumită expresivitate, producând efecte de eufonie pură și stereofonie.

Toate aceste trăsături ale stilului shakesperian detaliate anterior arată că încă din secolul al XVII-lea, literatura nu se limita la conservatorismul formal, ci căuta neîncetat mijloace de expresivitate și de exprimare.

Desigur că nu se poate face o comparație între scriitorii Evului Mediu, iluminismului și între scriitori în totalitate moderni sau postmoderni, întrucât aparțin cronologic vorbind altor timpuri și gândiri.

Chiar și în epoca victoriană există o serie de scriitori care apelează la tehnici moderne. Charles Dickens utilizează o serie de tehnici pornind de la fapte concrete din romanele sale. În *Marile speranțe*, chiar în partea de incipit, micul Pip este speriat de un prizonier evadat, care îl ia de picior și îl întoarce cu capul în jos.

Copilul are senzația că biserica s-a întors efectiv invers. Această scenă dezvăluie simbolic cititorului că din acel moment, pe parcursul romanului va vedea realitatea distorsionată

prin ochii și viziunea protagonistului. Prin abordarea naratorială, Dickens dovedește că împărtășește credința filosofului Nietzsche (*God is dead*) și o extrapolează în această operă. Naratorul din *Marile speranțe* devine unul subiectiv, care cunoaște parțial realitatea, numai anumite fețe ale cubului, omițând deseori esența și ghidându-se după aparențe și dorințe personale.

Literatura engleză se poate mândri cu scriitori de factură modernă precum Virginia Woolf, James Joyce, T.S Eliot, care au elaborat manifeste veritabile ale curentului literar.

Așadar, se poate observa că la nivel structural și ideatic, scriitorii din spațiul englez au recunoscut în

operele lor că ideală este îmbinarea armonioasă a tradiției cu modernitatea întrucât ambele direcții poartă valențe infinite de expunere, de sondare și de fructificare a imaginației și a creativității.

Prof. Simona Maria Ojică

Dialogul ca exercițiu de alteritate existențială

Incipitul este întotdeauna cel care „hotărăște” destinul textului ce va urma. „Scrisori către fiul meu” a lui Gabriel Liiceanu¹ este mărturia unei vieți trăite sub zodia înțelepciunii dăruite din generozitatea spiritului cultural.

Cultura clasică a autorului i-a adus două modele esențiale ale „scrisorilor”: pe de o parte, Sf. Augustin și scrierile lui adresate fiului său Adeodatus, pe de altă parte, „Invățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie”, lucrări fundamentale pentru educația umanistă din toate timpurile. În acest caz, Părintele matur, educat în spirit umanist-enciclopedic își dedică în mod sintetic achizițiile superioare fiului, ca un testament cultural, dincolo de timpul prezent.

Autorul acestor scrisori inedite ca stil pentru Gabriel Liiceanu, ne pune față-n față cu realitatea, dând

---

¹ Scrisori către fiul meu, de Gabriel Liiceanu, Editura Humanitas, București, 2008

exemple din diversele sale experiențe de viață; acestea ne prezintă lucruri esențiale, care, la început, sunt aparent ne semnificative, căci fiecare scrisoare are câte o morală, un mesaj, un cod bine definit prin exemple personale, dar pe care noi, lectorii, în calitate de „fii”, trebuie sau avem într-un mod subiectiv, „datoria” de a le descifra. Fiecare scrisoare prezintă în fond, lucruri esențiale, de neevitat, care fac parte, sunt sau vor urma să vină în viața fiecaruia dintre noi. Acele lucruri sunt, în mod explicit, transpuse în mesajele destinate meditării, tocmai pentru că viața noastră se află într-o mare de umbre predestinate corelării cu palide reflexii de lumină.

În ansamblu, aceste scrisori alcătuiesc o carte despre noi toți, cu toate că există mărturisiri ale unor detalii ale vieții personale a autorului, care servesc autorului în a-și expune învățătura, „morală”, înțelesul situațiilor de viață.

Cartea debutează prezentându-ne intervenția pe inimă care i se face autorului-narator, demonstrând a fi „un proces simbolic”, căci această intervenție este un mod de a „pătrunde” până în centrul ființei cuiva. Acesta

relatează despre Martin, un medic chirurg-cardiolog, care l-a luat în State pentru a i se face operație pe cord, suferind de tahicardii paroxistice, boală despre care însuși autorul afirmă că „e vorba doar de repetiția generală a unui spectacol”.

Autorul inserează în discuție teme diferite de-a lungul scrisorilor, prezentându-și opiniile chiar și în domeniile în care nu e specializat, demonstrându-și astfel sinceritatea excesivă, dar care are cu siguranță beneficii majore - *o felie de viață*.

În prima parte, autorul creează un personaj inedit - inima: ”Pentru că, dragul meu, nimic nu se face pe lumea asta fără inimă. Nimic, nici măcar o singură secundă a vieții noastre”.

Partea a doua este intitulată „Cearta ta cu viața”, întrucât o ceartă presupunând întrebări și răspunsuri contradictorii, destinatarul scrisorilor este cel care ne simplifică acest nesfârșit „război”, oferindu-ne răspunsurile adevărate.

Scrisoarea intitulată „Cele trei norme ale mamei” expune clar și concis sentimentele de iubire totală pe

care le poartă destinatarul pentru mama sa, definită ca „omul deosebit din familie”. Luxul de amănunte cu care ne prezintă autorul fiecare gest, fiecare obicei al mamei sale denotă acea sensibilitate nemărginită, excesivă și, totodată, parcă de nedescris a acestuia. Rândurile acestea ne învață să ne apreciem ființa care ne-a dat viața și ne demonstrează ca ea ar trebui să fie idolul fiecăruia dintre noi, modelul perfect de urmat, căci „acest om deosebit trebuie onorat prin evocarea lui periodică...Și pentru că fiecare dintre noi are nevoie de repere vii, acest om, atunci când există, nu trebuie pierdut niciodată din memoria urmașilor”. E un punct de plecare pentru o meditație amară pentru noi, cei care suntem prea grăbiți să *onorăm...*

„Nu-i bine pentru om să-și amintească în fiecare clipă că este om”- astfel debutează a opta scrisoare din partea a doua a cărții, intitulată „Cearta ta cu viața”. Este, fără doar și poate, o lecție de viață, fără de care, însăși viața nu ar mai avea rost. Noi, ființe umane efemere, nu trebuie să ne risipim viața meditănd la data sfârșirii acesteia. Mesajul poate fi transpus printr-o

expresie a clasicismului greco-latin: *carpe diem*. Viața este și așa numai una, totodată și scurtă, imprevizibil de scurtă, trebuie să profităm de timp, pentru a nu rămâne cu regretul că nu am realizat mai apoi aproape nimic din lucrurile propuse cândva.

În alt loc, autorul *ne învață* că „noi ne dedicăm cea mai mare parte a timpului unor preocupări din care încercăm să obținem un maxim de plăcere”. Ne vorbește fără rețineri de „marile plăceri mici”, spunând că „ziua trece legănată între gânduri chinuitoare și răsfățuri”.

Dezlegând tainele scrisorilor, compunând și legând anumite idei, ajungem, în cele din urmă, la concluzia lui Gabriel Liiceanu că tot secretul scrisului stă în capacitatea de a rămâne cât mai mult în sosul propriei noastre idei: „Grav este nu dacă pierzi ideea, ci starea în care ai intrat ca s-o poți exprima.”

Un subiect considerat delicat și, mai ales, neașteptat în paginile filosofului Gabriel Liiceanu își face loc aici: iubirea și „celălalt sex”. Scrisoarea care abordează tema iubirii poate fi asociată unor cugetari explicate și exemplificate; de exemplu, „Dragostea înseamnă să îți

dai inima și sufletul întreg celui care ți le va zdrobi” (Charles Dickens); „Cu cât judeci mai mult, cu atât iubești mai puțin.”(Honore de Balzac); „Nimic nu e mai nobil, nimic mai onorabil decât fidelitatea. Fidelitatea și adevărul sunt cele mai sacre calități ale minții umane.”(Marcus Tullius Cicero).

Scrisorile lui Gabriel Liiceanu sunt un document de viață trăită în spiritul ideilor, sub zodia conștiinței care constrânge la a atinge Binele moral. Documente de viață și de proces de autocunoaștere, cartea de față amintește coplesitorul gând al lui Lucian Blaga despre determinările eului moral care ne guvernează existența noastră umană: „Cea mai coplesitoare forță majoră sub presiunea căreia suntem uneori constrânși să lucrăm este propria noastră conștiință.” Existăm în măsura în care conștiința noastră ne dă prilejul de a intra în contact cu propria existență. Suntem judecați chiar și în viața aceasta de o instanță supremă care ne culpabilizează trăirile în raport cu ceilalți - conștiința, raportarea noastră la un ce absolut.

Carte ca document al conștiinței interogative, „Scrisori către fiul meu” este expresia unei vieți trăite cu emoție și inteligență, al unui om aflat în fața Divanului pe care stă Conștiința Universală, în postura Fiului integrator al propriei ființe precare.

prof. Luminița Teodorescu

Bruxelles - Voyage à travers le temps

Carrefour de la nouvelle Europe, Bruxelles est l'une des villes où la tradition et la modernité vont de pair. Ville royale et cosmopolite, située dans “*le plat pays*”, elle est connue actuellement surtout comme siège du **Parlement européen**, un véritable “*caprice des dieux*”, comme l'appellent les Bruxellois, mais qui

trouve bien sa place à côté de monuments célèbres tels que **la Grand-Place**, “*un*

riche théâtre” (Jean Cocteau) aux façades baroques unique au monde, ou **la Cathédrale Saints Michel et Gudule**, édifice gothique fascinant par ses broderies en pierre, mais aussi par les vitraux qui attirent les regards

grâce à la richesse de leur coloris harmonieux et la finesse de leur exécution.

Mais tout voyage à travers l'histoire de la ville a aussi comme repère important quelques bâtiments renommés, dont on rappelle **Le Palais Royal**, à présent résidence officielle des Souverains belges ou **Les Musées Royaux des Beaux-Arts de Belgique** où les collections d'Art Moderne et d'Art Ancien témoignent une fois de plus de cette harmonie entre tradition et modernité. C'est un ensemble impressionnant qui porte un regard nouveau sur les cultures du monde entier.

D'autre part, les techniques et les sciences sont également très bien mises en valeur par cet **Atomium** géant, représentant la maille élémentaire du cristal de fer agrandie 165 milliards de fois. Construit pour l'Exposition universelle de 1958, il est resté, pareil à la

Tour Eiffel, un symbole incontestable de la ville qui l'abrite, un véritable défi du progrès de l'humanité.

Au même titre que l'Atomium ou la Grand-Place, le célèbre **Manneken Pis**, aussi connu sous le nom de **Petit Julien**, est devenu un des symboles de la cité. Il est de tradition de lui offrir des vêtements à des occasions spéciales notamment pour honorer une profession. La garde-robe actuelle comprend des centaines de costumes qui sont pour la plupart conservés à la Maison du Roi, un musée de la ville de Bruxelles, situé sur la Grand-Place.

Enfin, on ne quitte pas Bruxelles sans boire un verre de bière ou goûter les spécialités locales dont les Belges sont très fiers: les moules-frites, les carbonades flamandes, les speculoos, les gaufres, sans oublier, évidemment, le fameux chocolat belge.

Bon voyage, alors!

prof. Simina Bădărău

Mots-croisés

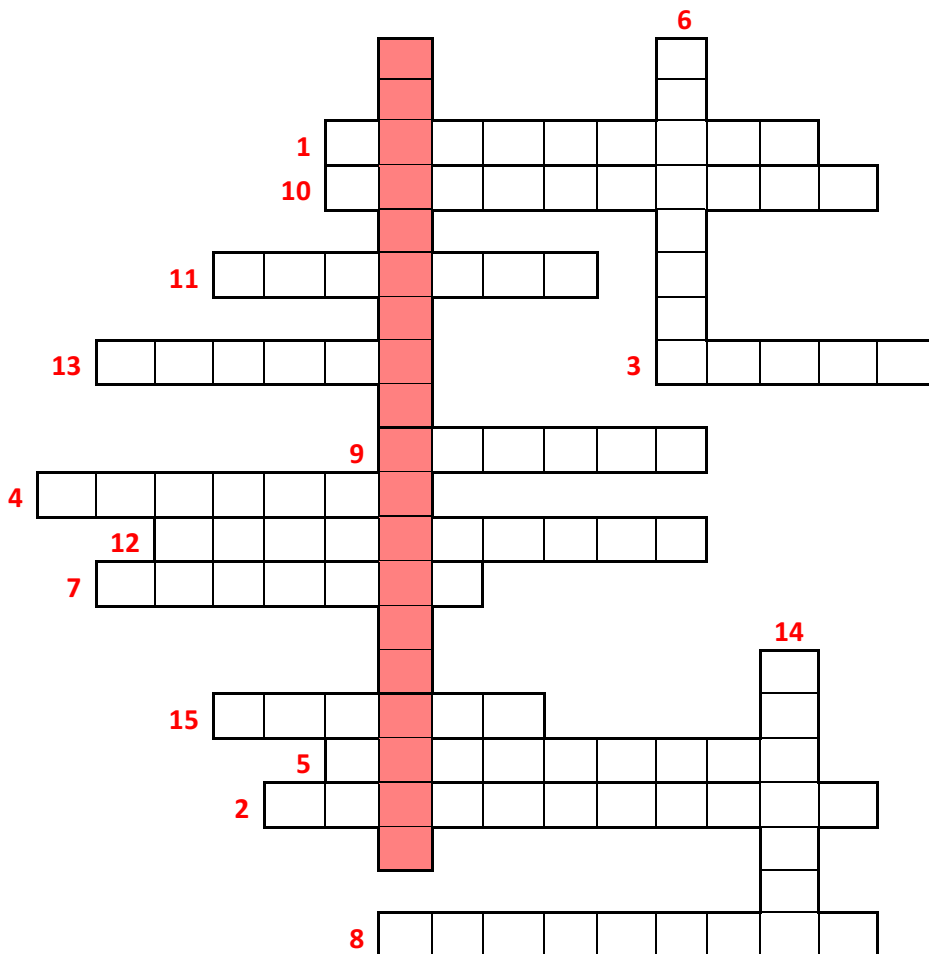
“Le problème avec la communication... est l'illusion qu'il a été accompli.”

George Bernard Shaw

Remplissez la grille à l'aide des définitions! A la fin de ce parcours dans l'univers de la télécommunication vous découvrirez le nom d'un célèbre scientifique, connu surtout comme l'inventeur du téléphone.

- 1) Carte de téléphone à mémoire utilisable dans les cabines publiques
- 2) Transférer des données d'un serveur vers son ordinateur
- 3) Un message électronique
- 4) Il distribue le courrier à domicile
- 5) Appareil, relié ou intégré au téléphone, capable de répondre aux appels lorsque le destinataire ne décroche pas
- 6) Il fonctionne sans fil

- 7) Etre à la mode, au courant
- 8) Oter le combiné de son support
- 9) Objet plus ou moins utile, amusant par son caractère de nouveauté
- 10) Il envoie une lettre
- 11) Entrer en communication avec
- 12) Echange de messages écrits par l'intermédiaire d'un réseau informatique
- 13) Chacun des boutons d'un appareil à clavier
- 14) Indication du domicile d'une personne
- 15) On le colle sur l'enveloppe

Solutions

- 1)Télcarte; 2)Télécharger; 3)E-mail; 4)Facteur; 5)Répondeur;
 6)Portable; 7)Branché; 8)Décrocher; 9)Gadget; 10)Expéditeur;
 11)Joindre; 12)Messagerie; 13)Touche; 14)Adresse;
 15)Timbre

prof. Simina Bădăraș